

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Jacobi Lobbetii Leodiensis E Societate Iesv, De Fortitvdine Et Constantia Christiana Libri Tres

Lobbet de Lanthin, Jacques

Leodii, 1640

§. 6. Qui iuuandis pestiferâ lue infectis vltro se deuouet, inter christianos
Heroas numerandus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49140](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49140)

fortes, atque infractos amare, complecti, posterisque omnibus impensè commendare.

§. 6.

Qui iuuandis pestiferâ lue infectis vltro se deuouet, inter Christianos Heroes numerandus.

Lib. de
Mart.
per pestem.

HOc argumentū, vt alia pleraque, doctè, fusè, piè tractauit Theophilus Raynaudus Societatis nostræ Theologus, vir variæ eruditionis: ego ex illo, alijsque pauca delibabo, vt mihi, cæterisque animos faciam, ad tam illustre, sanctumque Christianæ caritatis officium vltro votis omnibus expetendum; multa sunt quæ illud arduum, ac difficile probât. Primum ipsa morbi vis, ac ratio, tum mortis genus miserabile, acerbum, omni-
que

que solatio vacuum; tum etiam ij,
 quibuscum in isto munere vitam
 exigas, pauperuli, abiecti, sordidi,
 & ad extremam ferè inopiam, ac
 miseriam prostituti; tum denique
 & ipse funeris honos, quiesque se-
 pulchri, in quo ingloriæ iacent ma-
 gnæ mentis exuviæ, excelsique ci-
 neres.

Ad primum quod attinet, pesti-
 lētis mali vis ex eo cœteris morbo-
 rum molestijs eminent: quod eius
 causa plerumque in occulto sit, &
 altâ nocte: est enim illud medi-
 corum effatum, pestem exitiosam
 quandoque ex cōtagione, quan-
 doque & sæpius ex maligno quo-
 dam cœli afflatu, & siderum con-
 stitutione oriri: altissima nimirum
 est diuinæ prouidentiae, iustitiæ-
 que ratio, quæ superis illis orbibus

Causa
 pestis.

noxias impressiones dedit, quibus eos feriat, qui suâ culpâ Deo, Cœlestibusque inuisi fuerint.

Ex eâ persuasione, quæ apud medicos est recepta, manauit illud v. morbi inopinati, ac latentes dicantur ab ijs *siderationes*, quasi maligni quidam, & exitiales siderum afflatus, quibus remedium ars ipsa non inueniat, vel ex eo solum quod causam ignoret.

Et his obijcitur, quisquis non prece, non pretio, sed solâ Christianæ caritatis lege, ductuque peste laborantibus ministrat, & in ijs, quæ ad animæ forum attinent, notu, diuq; indefesso labore assistit, & non putabis illud esse altioris animi, & eximiæ cuiusdam fortitudinis? Certè si in aduersas acies irrumpere, si obuium dare ferro caput,

put, si pectus opponere, militaris
 est roboris: quidni maioris erit in-
 festo quodammodo, iratoq; cælo,
 ac sideri, sui prodigum, offerre ca-
 put, & aduersam illam astrorum
 lucem pati, grauesq; ac noxias si-
 derum influentias contemnere: Et
 hoc ideo tantum ne vacuus solatio
 frater occidat, ne impos consilij, ne
 sacramentorum præsidijs destitu-
 tus, ex hac vitæ statione discedat.

Et hæc prima ratio, quæ pericu-
 lum auget, & opus illud arduum,
 ac difficile probat; quod mali cau-
 sa, fonsq; pestiferæ luis, non in cor-
 pore, non in humoribus sit (qui a-
 liorum fere morborum sedes sunt,
 aut receptacula) sed in astrorum,
 cæliq; impressionibus, damnan-
 dâque sideris vnius face, quam vt
 velis, declinare non possis.

Esse autem vim illam astrorum,
cœlestiumque corporum morta-
libus oris incensam ex eo etiam cō-
ficio, quod D. Ioannes in placido
mentis excessu vidisse se memorat.

*Apoc.
c. 8.*

*Tertius, inquit, Angelus tuba
cecinit, & cecidit de cœlo stella ma-
gna ardens tanquam facula, & ce-
cidit in tertiam partem fluminum,
& in fontes aquarum, & nomen
stelle absinthium. Alcazar vertit no-
men stellæ pestis.*

Ecce habes Apostolo iudice, te-
steque noxiam humano generi fa-
culam, stellamque è cœlo in terras
elabi, & in miseranda capitâ vim
suâ excrere, timendasque impressio-
nes: verû vt eas horreant, fugiantque
ceteri, at nec horret, nec fugit is, qui
vitam fraternæ caritati deuouerit,
Deoque, ac superis, quod reliquum
est,

est, cōmittendum esse putauerit: Et illud est Christianæ fortitudinis illustre quoddam argumentum.

Accedit & alterū atrocitas quædam tormētorum, ac cruciatuum, Morbi pestilē-
tis vis. quibuscum pugnant fortiter, vincuntque fœliciter charitatis Martyres; quibus nihilo mitior à morbo, lueque subeunda carnificina, quam fidei Martyribus, ab equuleo, ferro, cruce, flammâque sit expectanda. Mirum enim quàm atrocia symptomata, & quam immanes corporis affectus importet, atque inuehat pestilens ista morbilus; eos illigatâ suis numeris oratione persecutus est Lucretius, & Lib. 6. tragicus Poëta choro primo Oedipi, qui pressum funere funus, longumque ad manes ordinem agminis mœsti, cum descripsisset, æstu

quodam abreptus Poetico exclamat.

O dira noui facies lethi,

Gravior letho ! piger ignauos.

Alligat artus languor, & aegro

Rubor in vultu, maculaq; caput

Sparsere leues. tum vapor ipsam

Corporis arcem flammis torit.

Multoq; genas sanguine tingit.

Oculiq; rigent, & sacer ignis

Pascitur artus, resonant aures,

Stillatq; niger naris adunca

Cruor, & venas rumpit hiantes

Intima creber viscera quassat

Gemitus stridens iamq; amplexu

Frigida presso saxa fatigant

Quos liberior domus elato

Custode finit, petitis fontes,

Aliturq; sitis latice ingesto.

Prostrata iacet turba per aras,

Oratq; mori.

Quidni

Quidni enim oret? certè licet
 mors in se ipsa plurimum habeat
 doloris, atque horroris: minus ta-
 men in se habet poenæ, quàm len-
 ta illa tabes, sæuaque pestis, quæ
 primum insolenti quodam æstu
 sanguinem vitæ sedem, ac fomitem
 occupat, atque incendit, deinde to-
 tum hominem edaci, cruentâque
 flammâ depascitur, tum etiam in
 externas corporis partes elabitur,
 inficitque infami contagio morbi-
 dæ putredinis: ita nihil ab hoc ma-
 lo vacuum atque immune: aut e-
 nim in cerebrum euasit pestilens
 aura, & tum ad aurium collique
 cōfinia delabitur, aut cor vitæ fon-
 tem, atque arcem inuasit, & tum
 sub axillis erumpit, ingenti que tu-
 more malum creat, augetque: aut
 iecur ipsum, officinam & recepta-
 culum

culum sanguinis imbuit, & tum in
 inguine sese iactat pestiferum vi-
 rus, & bubonem effert, atq; osten-
 tat, aut etiam carbunculo vrit; aut
 denique occupato toto corpore,
 vitiatoq; sanguine in maculas de-
 generat, & hominem illico sternit,
 ac pessundat.

Ab hac malorum mole, & col-
 luuie quadã morborum omnium
 factũ autumo, vt pestis ipsã morte
 grauior, ac peior audierit; imò vt
 Hebræis sapientibus, pestis dicta sit
Deber, id est mors, ita enim à non-
 nullis exponitur ille locus Osee,
ero mors tua, ô mors, Hebraicè *de-*
ber, id est, *pestis*, quæ eo mali venit,
 vt dicatur, & sit veluti mors ipsius
 mortis, puta supplicium morte a-
 cerbius.

c. 13.
v. 14

Ad illam dolorum immanita-
 tem

tem appellit sæpius & ipsa mentis
 emotio miserabilis, à quâ hic è fe-
 nestrâ, aut tecto præceps ruit, & in-
 fœlici casu ceruices elidit; ille con-
 cito cursu in obuium flumen insi-
 lit, & aquis extinguere febrile in-
 cendium dum molitur, seipse ijs-
 dem præfocat, atque extinguit: iste
 in ignes inuolat, vt flammâ flam-
 mâ, ignē igne temperet, aut tollat.

Mitto cetera quæ mali illius sen-
 sus apertius edocet, quàm aut ani-
 mus concipere, aut vox eloqui, aut
 calamus exprimere possit.

Ex hac qualicumque adumbra-
 tione pessimi status corporum, to-
 tiusque hominis per pestem æsti-
 mari debet fortitudo martyrum
 misericordiæ, ita enim eos appella-
 re placuit, qui caritati, ac misericor-
 diæ vitam deuouent, & in eius aris
 occidunt nobiles victimæ.

Certè hominem vnum aliquem sano corpore, & animo, propter Deum, & proximi commodum vltro, imò alacriter in eā dolorum immanitatem, & mentis emotionem miserabilem mittere sese, eximia cuiusdam, & heroicæ fortitudinis specimen videri debet: cui potiori iure aptari potest illud D. Cypriani ad Christianos, vt ijs animos faceret aduersus infestæ luis horrorem, ac malum.

L. de
Morte
num 24.

Hoc, inquit, quod solutus in fluxum venter euiscerat quod in faucium vulnera conceptus medullitus ignis exæstuat; quod assiduo vomitu intestina quatiuntur; quod oculi vi sanguinis inardescunt; quod quorundã vel pedes, vel aliquæ membrorum partes contagio morbida putredinis amputantur; quod per

iactu-

iacturas, & damna corporum pro-
rumpente languore, vel debilita-
tur incessus, vel auditus obstruitur,
vel cæcatur aspectus, ad documen-
tum proficit fidei. Vbi hanc à peste
malorum iliadem sub oculos po-
suit; tum illam infracto spiritu per-
peti, quantæ fortitudinis sit, ita o-
stendit. Contra tot impetus vasta-
tionis, & mortis inconcussis animi
virtutibus congrédi, quanta pecto-
ris magnitudo est? & quanta subli-
mitas inter ruinas generis humani
stare erectum, nec cum eis, quibus
spes in Deum nulla est, iacere pro-
stratum?

Sed etiam ex alio capite ducitur
 insigne Christianæ fortitudinis ar-
 gumentum, est illud diuulsio à
 dulci charorum consuetudine; ex
 quo enim homo caritate saucius
 huic

huic sancto operi se addixit, æquè
per vniuersum ministerij tempus
refugitur, ac ipse letifer morbus,
quem iure in alios transfusus ti-
metur. Itaque adhuc sanus, & in-
columis horrorem sui, timoremq;
alijs ingenerat, vt etiam viuentem
præmori quodammodo suis, & à
ciuili societate extraneum fieri o-
porteat, quæ non exigua est patien-
tiæ, ac fortitudinis materia: quæ e-
tiam ex eo augetur, quod vt in vitâ
sic etiam in morte ab omnibus
auerfum, ac quodammodo despe-
ctum esse sit necesse.

Illud sanè in communi fato leua-
men esse solet, quod in eo sit, qui
lumina claudat, qui abiturientem
spiritum vel sustineat, vel amantis
ore, extremisq; basijs excipiat, qui
funera luctu condecoret, calenti
busto

siud

busto lacrymas infundat, & exanimè corpus, mœstosq; cineres quieti reddat, ac maiorum sepulchro. At ijs omnibus solatijs caret ille, qui pesti cedit, ne caritati aliquid decedat: destituitur enim & amicorum lacrymis, & luctu & pompâ funebri, & communi succumbentis naturæ solatio; quod malum quantum sit, quàm graue, acerbum, & cuique mortalium inuisum eleganter describit Seneca; sic enim canit.

*Pars nulla regni immunis exitio
vacat,*

*Sed omnis ætas pariter, & sexus
ruit;*

*Iuuenesq; senibus iungit, & gnatis
patrem*

*Funesta pestis; una fax talamos
cremat,*

Fletuq;

*Fletuq; acerbo funera, & questu
carent.*

Fletu, inquit, & questu carent
funera, quod extremum est misere-
riæ, ac calamitatis; quam & incestu-
næniâ prosequitur etiam Ouidius

*Corpora missa neci nullis de mor-
feruntur*

*Funeribus: neque enim capiebant
funera portæ.*

*Aut inhumata premunt terras,
aut dantur in altos*

*Indotata rogos: & iam reueren-
tia nulla est.*

*Deq; rogis pugnât, alienisque igni-
bus ardent;*

*Qui lacryment desunt, indefle-
ctæque vagantur*

*Natorum, matrumque anima,
iuuenumque, senumque*

*Nec locus in tumulos, nec sufficit
arbor in ignem*

Hæc est Poetæ oratio, suis quidem illigata numeris, at lacrymis, querelisque soluta: soluit autem in eos gemitus vel hoc ipsum quàm maximè, quod cadauera indotata abijciantur in ignes, in rogos, quod ijs nulla sit reuerentia.

Quod si Ouidio cuiquam, viro ad omnem libidinem prostituto, ea visa est cura corporis, ac sepulchri: longe maior esse potest, ac debet animis à gratiâ cœlo iam renatis, quibus corpus opportunum in hoc æuo diuersoriū fuit: Theodori quidem nihil interest humine, an sublime putrescat: at Christiano, ac religioso homini refert quàm maximè. Appello Abrahæ, Isaaci, Iacobi fidem, & vota, quibus id studium fuit, vt ad Patres suos apponerentur, redderentur eidem

K   tumulto

146 DE FORTITVDINE
tumulo, & ossa ossibus, cineres cineribus iungerentur.

At eam quoq; curam, studium
que ponit, quisquis ex caritatis in-
dulgentiâ, peste laborantibus inle-
ruit; eoque nomine sui in paucis
non in vitâ modo (quod aliorum
animi) sed & à morte contemptor
(quod altissimæ mentis, & hero-
icæ virtutis argumentum est), atque
illustre quoddam martyrij genus
vt in sequenti paragrapho docebo-
mus.

---

§. 7.

*An qui peste laborantibus ex caritate
assistit, in eoque officio moritur, in
Ecclesia Martyres sit accensendus.*

IN hac quæstione ex me nihil
statuam, nihil definiã: eius cen-
sura ac iudicium esto penes Eccle-
siam, quæ est columna, & firma-
mentum